

حقایق درباره جایزه نوبل فیزیک

در تاریخ 27 نوامبر 1895، آلفرد نوبل آخرین وصیت خود را امضا کرد و بخش زیادی از ثروت خود را به تامین جوایزی با نام خود اختصاص داد.

در تاریخ 27 نوامبر 1895، آلفرد نوبل آخرین وصیت خود را امضا کرد و بخش زیادی از ثروت خود را به تامین جوایزی با نام خود اختصاص داد.

به گزارش ایسنا و به نقل از نوبل پرایز، همانطور که در وصیت‌نامه نویل توضیح داده شده است، جایزه نوبل فیزیک به فردی که مهم‌ترین کشف یا اختراع در زمینه فیزیک را داشته باشد، تعلق خواهد گرفت. این جایزه از سال 1901 تا امسال که در سال 2018 هستیم، اهدا شده است. از سال 1901 تاکنون، 111 جایزه نوبل فیزیک اهدا شده است و شش بار در سال‌های 1916، 1931، 1934، 1940، 1941 و 1942 اعطا نشد.

چرا جوایز نوبل در آن شش سال اعطا نشد؟

در اساسنامه بنیاد نوبل آمده است: اگر هیچ کدام از آثار مورد بررسی، دارای اهمیت ویژه‌ای که در پاراگراف اول آمده است، نباشد، پول جایزه تا سال بعد حفظ می‌شود. حتی در این صورت هم نمی‌توان جایزه را اعطا کرد و مبلغ باید به بودجه بنیاد اضافه شود. در کل در طول جنگ جهانی اول و دوم، جایزه‌های نوبل کمتری اهدا شد.

جوایز نوبل فیزیک انحصاری و مشترک

47 نوبل فیزیک تنها به یک برنده داده شده است.

32 نوبل فیزیک بین دو دانشمند به اشتراک گذاشته شده است.

32 نوبل فیزیک هم بین سه برنده به اشتراک گذاشته شده است.

اما چرا اینطور است؟

در اساسنامه بنیاد نوبل آمده است: مبلغ جایزه می‌تواند به طور مساوی بین دو اثر تقسیم شود. اگر یک کار توسط دو یا سه نفر انجام شود، جایزه به طور مشترک به آنها اعطا می‌شود. در هیچ موردی نباید مبلغ جایزه بین بیش از سه نفر تقسیم شود.

تعداد برندگان جایزه نوبل در فیزیک

جایزه نوبل فیزیک از 1901 تا 2017 به 207 نفر داده شده بود که در واقع تعداد واقعی آنها 206 نفر است، چرا که جان باردین دو بار نوبل فیزیک را به دست آورده است. امسال نیز 3 دانشمند به این تعداد اضافه شدند.

نکاتی از تمام برندگان جایزه نوبل در فیزیک

میانگین سنی تمام برندگان نوبل فیزیک بین سال‌های 1901 تا 2017، 55 سال است.

جوانترین برنده نوبل فیزیک تا به امروز، "لارنس برگ" (Lawrence Bragg) است که در زمان اهدای جایزه نوبل 25 ساله بود و این جایزه را با پدرش در سال 1915 به دست آورد.

مسن‌ترین برنده جایزه نوبل فیزیک نیز تاکنون "ریموند دیویس جونیور" (Raymond Davis Jr.) با 88 سال سن بوده است که جایزه نوبل خود را در سال 2002 دریافت کرد.

از میان تمام نفراتی که جایزه نوبل فیزیک را دریافت کرده‌اند، تنها سه نفر از آنها از بانوان بوده‌اند. سال 1903 ماری کوری، سال 1963 ماریا گوئپرت-مایر (Maria Goeppert-Mayer) و سال 2018 دونا استریکلند.

کسانی که بیش از یک بار برنده جایزه نوبل در فیزیک شده‌اند:

"جان باردین" (John Bardeen) تنها کسی است که دو بار در سال‌های 1956 و 1972 جایزه نوبل فیزیک را دریافت کرده است.

البته ماری کوری هم جایزه نوبل را دو بار برده است، اما یک بار در سال 1903 نوبل فیزیک را برد و یک بار در سال 1911 نوبل شیمی به وی اهدا شد.

جایزه نوبل برای مردگان

هیچ جایزه نوبلی به افراد درگذشته اهدا نمی‌شود. اساسنامه بنیاد نوبل از سال 1974 تصریح کرد که جایزه را نمی‌توان بعد از مرگ به کسی اعطا کرد، مگر اینکه مرگ وی پس از اعلام جایزه نوبل رخ داده باشد.

پیش از سال 1974، جایزه نوبل تنها دو بار به دانشمندان درگذشته اعطا شد. یک بار در سال 1931، جایزه نوبل ادبیات به "اریک اکسل کارل" (Erik Axel Karlfeldt) و بار دوم جایزه صلح نوبل در سال 1961 به "دگ همرسکولد" (Dag Hammarskjöld) اهدا شد.

ارتباط فامیلی برندگان جایزه نوبل فیزیک

ماری کوری و پیر کوری به عنوان یک زوج در سال 1903 جایزه نوبل فیزیک را دریافت کردند. ماری کوری جایزه نوبل را بار دیگر در سال 1911 این بار در زمینه شیمی دریافت کرد. یکی از دختران ماری و پیر کوری به نام "ایرنه جولیوت-کوری" (Irène Joliot-Curie) نیز جایزه نوبل شیمی را در سال 1935 به همراه همسرش "فردریک جولیوت" (Frédéric Joliot) دریافت کرد. ویلیام براگ و لارنس براگ در سال 1915، نیلز بور در سال 1922 و آگن بور در سال 1975، مانه سیگبان در سال 1924 و کای ام. سیگبان در سال 1981، جی جی تامسون در سال 1906 و جورج پاژت تامسون در سال 1937 کسانی بودند که به عنوان پدر و پسر حائز جایزه نوبل فیزیک شده‌اند.

مبلغ جایزه نوبل

آلفرد نوبل اکثر املاک خود را به ارزش بیش از 31 میلیون کرون سوئد (به ارزش امروز تقریباً حدود 1702 میلیون کرون) را برای تبدیل به یک صندوق سرمایه گذاری در "اوراق بهادار ایمن" اهدا کرد. درآمد سالانه حاصل از این سرمایه‌گذاری در قالب جوایز به کسانی که در سال گذشته بزرگترین پیشرفت را برای بشریت به ارمغان آورده‌اند، اعطا می‌شود. جایزه نوبل سال 2018، 9 میلیون کرون برای هر جایزه کامل نوبل تعیین شده است.